

Ἡ κρίσις ὑπῆρξε σχετικῶς βραχεῖα. Ἡ περίοδος τῆς νόσου διήρκεσεν εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν. Εἶτα ἐπῆλθον αἱ βραδεῖαι ὥραι τῆς ἀναρρώσεως. Ὁ Φριδερίκος δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωὴν μετὰ τὰς ἀορίστους φρικιάσεις, μετὰ τὴν ἀκατάληπτον ποίησιν, ἣν ἐμπνέει ἡ ἐπάνοδος τῆς ὑγείας. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ συνήντησαν παρὰ τὴν κλίνην μόνην — φεῦ; δὲν εἶνε τάχα βλασφημία νὰ τὸ γράψωμεν; — τὴν μητέρα του, καθήμενην ἄφρονον, ἰσχνὴν, παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του, ἐνῶ ἡ αὔξουσα προσπάθεια τοῦ λογισμοῦ τοῦ ἐπεκαλεῖτο ἄλλην εἰκόνα, τὴν εἰκόνα τῆς προσφιλοῦς του ἐρωμένης, τῆς ἐπιλήσμονος νεάνιδος, ἣτις οὐδὲ κἄν εἶχε φροντίσει νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς ὑγείας του.

Ἐπῆλθε τέλος ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ ἀσθενὴς ἠγέρθη. Μετέβη ἀπὸ τῆς κλίνης εἰς τὴν ἔδραν, μετὰ βῆμα κλονούμενον, ἀλλὰ χαίρων, διότι ἐκινεῖτο ἐκτὸς τῆς κλίνης, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς μητρὸς του.

Μία ἐρώτησις, ἣτις πρὸ ἡμερῶν ἐφλόγιζε τὰ χεῖλη του ἐξῆλθε τέλος ἐξ αὐτῶν:

— Ἐλαβες καμμίαν ἐπιστολὴν; εἶπεν.

Ὁ νέος προσεδόκα ν' ἀκούσῃ ἐν: «ναί.»

Ἡ μήτηρ ἀπήγγειλε τὸ «ναί» τοῦτο.

Ἀλλὰ τὸ εἶπε μετὰ φωνῆς βαρείας, ἀνευ παραγόρου τόνου.

— Ἦλθε μία πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Ἐπασχεῖς ἀκόμη πολὺ καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ σοῦ ὁμιλήσω περὶ αὐτῆς. Προετίμησα ν' ἀναμείνω. Ἄλλως τε ἀκόμη δὲν ἀπῆντησα εἰς αὐτήν.

— Δεῖξέ μου τὴν.

Ἡ μήτηρ ἐδίστασεν. Ἐπὶ τέλους ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν ἐξ ἐνός σῦρτου τοῦ γραφείου. Ἦτο γεγραμμένη δι' ἀνδρικοῦ χαρακτῆρος, ἔλεγε δὲ τὰ ἑξῆς:

«Κυρία,

Ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποινὴς Διλλιέρ, μὴ μαθοῦσαι τι περὶ ὑμῶν καὶ τοῦ κυρίου Φριδερίκου Πλεμόν, μ' ἐπέφθισαν νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως πέμψητε αὐτὰς ὀλίγας γραμμάς.

Ἐπειδὴ αἱ εἰρημέναι κυρίαὶ εὐρίσκονται κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἐν Νικίτῃ δὲν δύνανται νὰ σᾶς γράψωσιν ἰδιοχείρως.»

Ἐφερε δὲ τὴν ὑπογραφήν: *Λεοπόλδος Γκιόλλ.*

Οὐδ' ἡ Λευκὴ λοιπόν, οὐδ' ἡ μήτηρ τῆς ἠυκαίρησαν νὰ πέμψωσι ταχυδρομικῶς ὀλίγας λέξεις! Τὸ τοιοῦτο δὲν ἔχρηζε σχολίων. Ἐν τούτοις ἡ κυρία Πλεμόν ἐθεώρητε πρέπον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν μητέρα καὶ τὴν θυγατέρα τῆς. Ἐπεκλέσθη πολλοὺς λόγους, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἡμίσταν παραδεκτοῦς. Ὁμίλησε περὶ τῶν ἀπαντήσεων τοῦ κοινωνικοῦ βίου, περὶ τῶν φροντιδῶν αἰσ, παρέρχει, περὶ τῶν ὑποχρεώσεων αἰς δημιουργεῖ. Δὲν ἔπαυσε νὰ μιλήῃ ἔχουσα προσήλωτον τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἐστίασιν ἐπιμύθη, στρέψασα τὴν ἐφαλὴν, εἶδε τὸν υἱόν τῆς, ὅστις μετὰ τὴν ἐφαλὴν ἐπὶ τῆς καθέδρας δὲν ἠκροᾶτο λέον.

Τότε ἡ χήρα ἔρρηξε κραυγὴν.

Ὁ Φριδερίκος εἶχε λιποθυμήσει.

ΙΑ'

Μόνος ὁ οὐδέποτε παθὼν δὲν ἐννοεῖ τὴν

ὀδύνην τοῦ ἄλλου. Ἡ ὀδύνη εἶνε ἐργαλεῖον, δι' οὗ ὁ Θεὸς ἐκλεπτύνει τὰ ὑπολανθάνοντα ἀδρὰ αἰσθήματα καὶ τελειοποιεῖ τ' ἀριστουργήματα τῶν ἀγαθῶν ψυχῶν.

Τὸ πρῶτον ψυχικὸν ἄλγος ἐνέπνευσεν εἰς τὴν Λευκὴν Διλλιέρ ἡ ἰδέα παρατεταμένου ἀποχωρισμοῦ αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Φριδερίκου. Ἡ φαντασία ἐπενήργησεν ἐπ' αὐτῆς περισσότερον ἢ ἡ παργματικότης. Τίς δύναται ποτε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἰδιοτροπίαν ταύτην τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως; Ἐπῆλθε τέλος ὁ τόσον ἐπιφύβος ἀποχωρισμός. Ἡ νεανίς ἐθρήνησε πικρῶς μετὰ τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ μνηστῆρός τῆς. Ἐπειτα ἡ βεβαιότης ὅτι ἐμελλε νὰ τὸν ἐπανάιδη μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐμετρίασε τὴν θλίψιν τῆς. Ἐπανέλαβε τὸν ἄφρονον καὶ ἐλαφρόν βίον τῆς καὶ ἀφοῦ παραβλήθη ὀλίγος χρόνος ἡ πληγὴ ἐπουλώθη. Συνειθίσεν εἰς τὴν ἀπομάκρυσιν αὐτὴν καὶ ἐπὶ τέλους, πάντοτε ἀπόφασιν ἔχουσα νὰ νυμφευθῇ τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ, κατήντησε νὰ θεωρῇ τὴν ἀπουσίαν του ὡς διακοπὴν ἐπιπεφελῆ, ἐπιτρέπουσαν αὐτῇ νὰ χαρῇ τὸ ὑπόλοιπον ἐκ τῆς παρθενικῆς καὶ ἀφρόντιδος ζωῆς τῆς. Βαθμηδὸν ἐξφκειώθη μετὰ τὴν σχετικὴν ταύτην σιγήν, ὑποβοηθῶσης δὲ καὶ τῆς ἀδυναμίας τῆς μητρὸς τῆς δὲν ἀπέδωκε μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ἀφασίαν τοῦ Φριδερίκου. «Ὅταν ἐπανάιδη, θὰ ἐπανορθώσω πάντα ταῦτα», ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἐν πλήρει καλῇ τῇ πίστει.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΛΕΟΝΤΟΣ ΔΕ-ΤΕΝΣΩ

Ἡ ΜΗΤΗΡ ΤΡΕΛΛΗ

ΣΜΥΡΝΑΪΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Τέλος]

— Ἐπὶ τέλους, ἐξηκολούθησεν ὁ Θεόδωρος, μετ' ὀλίγους μῆνας ἐγένετο καθολικὴ ἀντι διαμαρτυρομένης. Τοῦτο ὅμως δὲν ἦρκει εἰς τὸν γέροντα ἱερέα, ὅστις ἦτο πνευματωδέστατος καὶ διδάσκαλος εἰς τὴν τέχνην τοῦ πείθειν. Συνδιελέχθη, λοιπόν, ἐπὶ μακρὸν καὶ πολλὰκις μετὰ τοῦ Δζεμηλ-βέη, ὅστις ἐξέτιμα καὶ ἐνεπιστεύετο αὐτῷ μεγάλως. Ὁ νεανίας ἐνόησεν, ὅτι ἀπ' αὐτοῦ ἐξήρτητο, ἐὰν μὴ ἡ πλήρης εὐδαιμονία, τοῦλάχιστον ἡ ἡσυχία τῆς συνειδήσεως τῆς γυναικός, ἣτις εἶχε θυσιάσθῃ ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἄλλως, εἰς τὸ τυφλὸν πάθος του, οὐ ἔνεκεν εἶχεν ἀπαγάγει τὴν νεάνίδα, μικρὸν κατὰ μικρὸν προσετέθη βαθὺ καὶ ἱερὸν σέβας πρὸς αὐτήν. Ἀρκεῖ νὰ εἶπω ὑμῖν, ὅτι συγκατετέθη, ὅπως ἡ εὐλογία τοῦ ἱερέως κατέληθον κρυφίως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τῆς Μαρίας, γενομένης οὕτω νομίμου αὐτοῦ συζύγου.

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, ὁ Θεόδωρος διέκοψε τὴν διήγησιν, ὅπως παρατηρήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν. Ὁ ἱεὺς ἀνεσκήρτησε καὶ ἀνεφώνησε:

— Πῶς! ὁ τοῦρκος τὴν ἐνυμφεύθη;
— Βεβαίως! Τὴν ἐνυμφεύθη καθ' ὅλους τοὺς κανόνας. Ἴσως τὸ πρᾶγμα ἠθέληεν εἶναι δυσχερέστερον ἐὰν ἐμελλε νὰ συμβῇ εἰς μέρος ὀλιγωτερον ἀποκεχωρισμένον τοῦ λοιποῦ κόσμου. Ὅπως δὴποτε ὁ γάμος ἐτελέσθη, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Βλέπετε, ὅτι εἶχον δίκαιον, ὅτε σᾶς παρεκά- λουν ν' ἀκροασθῆτε μέχρι τέλους.

— Τὴν ἐνυμφεύθη! ἐπανέλαβεν ὁ Μαυρίκιος ἔξαλλος. Ἀλλὰ τότε ἡ Ἐλενίτσα...

— Οἱ πρόγονοί τῆς ἐκ τοῦ πατρικοῦ κλάδου πιθανῶς παρεურίσκοντο εἰς τὰς σταυροφορίας, πλὴν οὐχὶ βεβαίως μετὰ τὸ μέρος τοῦ Ἀγίου Λουδοβίκου. Ὅπως δὴποτε, ἐὰν σᾶς ζητήσωσι πληροφορίας περὶ τῆς ὑμετέρας μνηστῆς, πιστεύω ὅτι δύνασθε νὰ λαλήσητε μετὰ τὸ μέτωπον ὑψηλά, διότι, ἐπὶ τέλους, χωρὶς νὰ θελήσω νὰ σᾶς προσβάλω, αὐτὴ συγκαταβαίνει νυμφευομένη ὑμᾶς.

Ὁ Μαυρίκιος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ μείνῃ ἡσυχος. Ἡ Ἐλενίτσα ἦτο ἰδική του! Οὐτε ὁ φόβος τρομερῶς νόσου, οὔτε ἡ κηλὶς ἀκατονομάστου γεννήσεως ἠδύνατο νὰ τὴν χωρίσωσιν ἀπ' αὐτοῦ! Τὴν καρδίαν τῆς νεάνιδος, ἐὰν αὐτὴ, ὡς ἐφοβεῖτο, ἀμφέβαλλε περὶ αὐτοῦ, θὰ ἠδύνατο αὐτὴ νὰ τὴν κατακτήσῃ. Ἀνεζήτησε διὰ τοῦ βλέμματος τὴν μνηστῆν του ἐν τῷ σκότει, οὐδὲν ἕτερον σκεπτόμενος ἢ τίνι τρόπῳ νὰ συναντήσῃ αὐτήν. Τάχιστα. Ἐμελλε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν πρόξενον καὶ νὰ φύγῃ, ὅτε οὗτος τὸν ἐκράτησε, λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ἀνευ φιλοφρονήσεων.

— Μὴ σπεύδετε, κύριέ μου, τῷ εἶπε. Δὲν σᾶς ἐρωτῶ ποῦ ἐννοεῖτε, νὰ δράμητε πλὴν, ἐκὼν ἄκων, ὀφείλετε νὰ με ἀκροασθῆτε ἐπὶ μίαν εἰσέτι στιγμήν, ἄλλως, χωρὶς νὰ θέλητε, θὰ ἐπράττετε ἀπερισκεψίαν. Εἶχε παρέλθει περίπου ἔτος ἀπὸ τοῦ γάμου τῆς Μαρίας Βαρκεσάιαρ. Αὐτὴ, εὐτυχῆς ἐπ' ὅσον τῇ ἦτο δυνατόν, προσεδόκα τὴν ἀμεσον καὶ ὑπερτάτην παραμυθίαν τοῦ νὰ γενῇ μήτηρ. Ἡ ἀσθενὴς ὅμως ἐκείνη εὐτυχία ἔληξε. Πρὸς νότον τῆς Δαμασκού, εἰς ἀπόστασιν ὁδοῦ μίας ἡμέρας, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαρρῶ, ἐν ὅρος ἡ μάλλον μικρὰ σειρὰ βράχων δεσπόζει τῆς χώρας. Τὸ μέρος ἐκεῖνο καλεῖται Λεῖζα, ἀφικνεῖται δὲ τις ἐκεῖ δι' ἀτραπῶν, ἐν ταῖς ὁποῖαις εἶναι εὐχερῆς ἡ ἀμυνα καὶ καθ' ὀλοκλήρου στρατιᾶς. Ἐκεῖ, κατὰ τὴν ἐποχὴν, περὶ ἧς σᾶς ὁμιλῶ, ἔπεσε νεκρὸς ὁ Δζεμηλ-βέης, καταδιώκων ληστρικὴν συμμορίαν. Ὅτε ἡ πιστὴ Βουρντέχ ἠδυνήθη ν' ἀποσπάσῃ τὴν Μαρίαν ἀπὸ τοῦ ἀψύχου σώματος τοῦ συζύγου τῆς, ἐνόησεν ὅτι ἡ νεκρὰ χήρα ἦτο ἐγγὺς νὰ γενῇ μήτηρ. Ἐδεῖ λοιπόν νὰ λησμονηθῇ ὁ νεκρὸς, ὅπως μεριμνήσωσι περὶ τοῦ γεννωμένου ὄντος. Ἀλλὰ προδήλως τὸ ἐν στιγμαῖς ἀπελπισίας συλληφθὲν πλάσμα ἐμελλε νὰ καταστῇ καὶ μητρόθεν ὄρφανόν. Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς, κληθεὶς ἐν τάχει, ἐβάπτισε τὸ βρέφος καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἐλένην, εἶναι δ' ἐκείνη, τὴν ὁποίαν βλέπω

πλησίον τῆς κυρίας Γεωργίου, παρὰ τῆς ὁποίας πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἔμαθον τὴν ἱστορίαν, ἦν διηγοῦμαι ὑμῖν. Ὁ αὐτὸς ἰερεὺς παρέστη κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς καὶ ἤκουσε τὴν τελευταίαν θέλησιν τῆς Μαρίας, ἣτις ἔσχεν ἔτι τὴν δύναμιν νὰ γράψῃ ὀλίγας λέξεις, ὅπως ἐπικαλεσθῆ τὴν συγγνώμην τοῦ πατρὸς τῆς καὶ νὰ τῷ συστήσῃ τὸ τέκνον τῆς. Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας, περὶ τὴν δεκάτην ἐσπερινὴν ὥραν, ὁ γέρον Βαρκαΐαρ εἰδοποιήθη, ὅτι γυνὴ ἄραψ, ἐλθοῦσα μακρόθεν, ἤθελε νὰ τῷ λαλήσῃ. Ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ παρευρίσκοντο, διὰ τελευταίαν φοράν, περὶ τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς των, διότι ὁ κύριος Ρεννεφῶρ καὶ ἡ σύζυγός του ἔμελλον τὴν αὐτὴν νύκτα ν' ἀπέλθωσιν εἰς Γαλλίαν, ἦν πλέον δὲν ἔγκατέλιπον. Ἡ σκηνὴ ὑπῆρξε τρομερὰ καὶ ἐπίσημος, ὡς ἡ λύσις ἀρχαίας τραγωδίας. Ἐν ἡ αἰθούσῃ ἦτο συνηγμένη ἡ οἰκογένεια εἰσῆλθε παράδοξος γυνὴ, φέρουσα πλατεῖαν λευκὴν ἀναξυρίδα, ἐφ' ἣς ἐπιπτεν οὐρανόχρους βαμβακερὰ ἐσθῆς, συνεσφιγμένη περὶ τὴν ὀσφύν. Μέγας πέπλος ἐκ λευκῆς μουσελίνης ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπόν τῆς, τοῦ ὁποίου ἐφαίνοντο μόνον οἱ μεγάλοι μέλανες ὀφθαλμοί, σκιαζόμενοι ὑπὸ πυκνῶν ὀφρυῶν. Ἦτο ἡ ἀτυχὴς Βουρντέχ! Εἰσῆλθεν ἀνυπόδητος, διότι εἶχεν ἀφήσει εἰς τὸν ἀντιθάλαμον τὰς ἐξ ἐρυθροῦ δέρματος ἐμβαδάς τῆς. Ἴδουσα τὸν «ἀρχηγόν», ἔσπευσε πρὸς αὐτὸν καί, ὑποκλιθεῖσα ἐδαφιαίως, ἔλαβε καὶ ἠσπάσθη τὸ κράσπεδον τοῦ κοιτανίου αὐτοῦ. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τῆς, ἐκράτει βρέφος, περιτετυλιγμένον ἐντὸς λευκοτάτων σπαργάνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ἐπιστολαὶ καὶ ἐγγράφα. Εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ἐμφάνισιν, πάντες ἐτήρησαν σιγὴν, ἀλλὰ δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐνοήσωσι τὴν ἀλήθειαν. Ἡ φέρουσα τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ Διβάνου ἐκείνη γραῖα, τὸ μικρὸν βρέφος καὶ αἱ μὲ μέλαιναν μεγάλην σφραγίδα ἐπιστολαὶ ἐξήγουν σαφῶς, ὅτι ἡ Μαρία εἶχεν ἀποθάνει καὶ ὅτι ὁ μικρὸς ἢ ἡ μικρὰ ἤρχετο νὰ ζητήσῃ τὴν ἠρνήθησαν πρὸς τὴν μητέρα του συγχώρησιν. Αἱ τρεῖς ἀδελφαί, χωρὶς νὰ προφέρωσι λέξιν, ἀνελύθησαν εἰς δάκρυα, πλὴν ἀπέμαξαν ταχέως τὰ δάκρυά των καὶ ὤρμησαν νὰ καλύψωσι διὰ φιλημάτων τὸ φίλτατον βρέφος, τὸ ὁποῖον ἐκοιμάτο ἡσύχως, ἐνῶ ἡ τύχη του ἀπεφαιζέτο. Ἐν τούτοις, ὁ γέρον Βαρκαΐαρ ἠγέρθη μὲ τὸ πρόσωπον ἀτάραχον, ὡς ἐὰν ἦτο ἐκ μαρμάρου, ὁ Θεὸς νὰ τον συγχωρήσῃ! καὶ διὰ νεύματος ἔδειξε τὴν θύραν πρὸς τὴν Βουρντέχ, τῆς ὁποίας οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπήστραψαν. Αὕτη, ἀκίνητος, μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψηλά, πιστὴ μέχρι τέλους, προὔκλειε τὴν θύελλαν, ἕτοιμος νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ πρώτου, ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ ἐγγίσῃ τὸ μικρὸν πλάσμα. Εἶτα δ' ἐξ ἀλανθαστοῦ ὀρμεμφύτου ἀπέθετο τὸ βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς κυρίας Ρεννεφῶρ, τῆς ὁποίας διέγνω τὴν ἀγαθὴν καὶ γενναίαν καρδίαν. Αὕτη τὸ ἔλαβε, καί, τολμήσασα, τὸ πρῶτον τότε εἰς τὴν ζω-

ήν τῆς, ν' ἀντιταχθῆ κατὰ τῆς θελήσεως τοῦ πατρὸς τῆς: «Θὰ διώξῃς καὶ ἐμέ;» ἀνέκραξεν. Ὁ Βαρκαΐαρ ἐπανέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου του, καταβεβλημένος. Ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἡ ὄρφανὴ εἶχε μητέρα καὶ ἡ δυστυχὴς Μαρία ἠδύνατο νὰ κοιμάται ἡσυχος ἐν τῷ ἀγνώστῳ τάφῳ τῆς!

Ὁ πρόξενος ἐσίγησεν, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην δὲν ἔλαβεν ἀνάγκη νὰ κρατήσῃ τὸν σύντροφόν του, ὅστις εἶχεν ἀλλαχοῦ ἐστραμμένην τὴν κεφαλὴν, εἰς δὲ τὸ φέγγος τῆς σελήνης ἐφαίνοντο οἱ ὅμοιοι του τινασσόμενοι ἐκ τῶν λυγμῶν, τοὺς ὁποίους μάρτην ἐπειράτο νὰ καταπνίξῃ.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Θεόδωρος, κλαύσατε, κλαύσατε ἐλευθέρως! Ἐπίσης ἐγὼ ἔκλαυσα, ὅτε ἤκουσα τὴν διήγησιν τῆς σκηνῆς ταύτης, χωρὶς μάλιστα νὰ ἔχω οἶους ὑμεῖς λόγους, ὅπως συγκινήθῃ. Ἡ ἱστορία ἐτελείωσεν. Ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, τὰ κύματα ἐνανούριζον τὴν θυγατέρα του Ἀζεμίλ, ἣτις ἀπῆρχετο εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ τῆς θετῆς μητρὸς τῆς. Ὑπῆρξε μέγα εὐτύχημα διὰ τὴν οἰκογένειαν τὸ νὰ μάθῃ, ὅτι οὐδεμία κηλὶς ἐρύπαινε τὴν γέννησιν τῆς μικρᾶς. Οὐχ ἦττον, αἱ προλήψεις τῆς κοινωσίας καὶ ἰδίᾳ ἡ ἀκαμπτος θέλησις τοῦ γέροντος κατίσχυσαν. Ἐτηρήθη σιγὴ ἐπὶ τῶν γεγονότων τῆς νυκτὸς ἐκείνης πρὸς πάντας καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἀμέσως διαφερομένην. Ἡ Ἐλενίτσα εἶναι δεσποινὶς Ρεννεφῶρ. Ἦτο ἀναγκάστον ν' ἀφηγηθῶ ὑμῖν πάντα ταῦτα, ὅπως καταδείξω μεθ' ὀπόσης φρονήσεως ὀφείλετε νὰ ἐνεργήσητε. Νῦν δ' αἰτῶ παρ' ὑμῶν συγγνώμην.

— Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ ἱατρός, θὰ μάθῃτε μίαν ἡμέραν ἐκ τίνος βασάνου μ' ἐσώσατε. Μέχρι τελευταίας πνοῆς μου, θὰ εἶμαι ὁ μᾶλλον ἀφωσιωμένος τῶν ὑμετέρων φίλων.

Ἀφοῦ δ' ἔθλιψε τὴν δεξιὰν τοῦ Θεοδώρου, ἀπεμακρύνθη ἀπέμενον αὐτῷ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ γλυκύτατον τῶν καθηκόντων του.

Ἡ λατρευομένη νεάνις, ἣτις ἔμελλε νὰ γίνῃ ἰδική του, διότι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν δὲν ἀμφέβαλλε πλέον περὶ τοῦ μέλλοντος, συνπεριεπάτει εἰς μικρὰν ἀπόστασιν μετὰ τῆς θείας τῆς. Ἦτο ἀφηρημένη, ἐφρικόασε δὲ σύσσωμος, ὅτε ἤκουσεν ὑποτρέμουσαν φωνήν, ἣτις ἐψιθύρισε εἰς τὸ οὖς αὐτῆς:

— Ἐλενίτσα;

Ἐκείνη μόνη ἡ λέξις, μόνος ὁ ἦχος τῆς φωνῆς ἐκείνης, ἥτις, ὡς ἄλλοτε, ὑπέτρεμεν ἐξ εὐτυχίας καὶ ἔρωτος, κατέδειξεν, αὐτῇ ὅτι ἡ τόσον χρόνον προσδοκωμένη ὥρα ἤγγικεν. Ἡ Ἐλενίτσα ἔλαβε τὸν προτεινόμενον αὐτῇ βραχίονα τοῦ Μαυρικίου, ἀνευ δὲ τίνος ἐρωτήσεως, ἀμφότεροι ἀπεμακρύνθησαν.

Ὅτε εἶδον ὅτι ἦσαν μόνον, ὁ νεανίας ἐγονυπέτησε καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενεῖς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ φέγγους τῆς σελήνης φωτιζομένου προσώπου τῆς νεάνιδος:

— Ψυχὴ μου! ζωὴ μου! θησαυρὸς μου! ἀνεφώνησεν.

Ἡ Ἐλενίτσα, κλίνασα ὀλίγον, περιέβαλε, διὰ τῶν βραχιόνων τῆς, τὸν τραχηλὸν τοῦ ἀνδρός, ὅστις ἦτο γονυπετῆς πρὸ τῶν ποδῶν τῆς. Τὸ βλέμμα τῆς ἀνεζήτησε τοὺς ἀστέρας ἐπὶ τοῦ κυανοχρόου στερωμάτος. Ἡ γλυκεῖα μουσικὴ, τὴν ὁποίαν ἐκ νέου ἤκουσε, δὲν προήρχετο ἀνωθεν! Ἀπεκρίθη δὲ ταύτας μόνας τὰς λέξεις:

— Ἀγαπητέ! φίλτατε!

Τὰ χεῖλη τῆς δὲν ἠδύνατο ν' ἀρτῶσιν ἑτέρας λέξεις, διότι ἤγγιζον τὸ μέτωπον τοῦ Μαυρικίου.

— Πῶς; ἠρώτησεν οὗτος. Δὲν μ' ἐρωτᾶτε, δὲν μ' ἐπιπλήττετε; Εἶναι δυνατόν νὰ μὴ μ' ἐμέμφθητε ἐπὶ λήθῃ;

— Ἐν μόνον ἔπραξα, ἀπεκρίθη ἡ νεάνις ἀνεγερθεῖσα, περιέμεινα. Βραδύτερον θὰ μοι ἐξηγήσητε ὅτι μάρτην προσεπάθησα νὰ ἐνοήσω. Ἐπὶ τέλους, ἰδοὺ ὑμεῖς! Τί μοι μέλλει, ἐὰν ἡ ὁδός, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησατε, ὑπῆρξε τόσο μακρὰ; Φίλτατε Μαυρικίε, καλῶς ἤλθατε!

— Ὡ! ἀνεφώνησεν ὁ νέος, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἤκουσε, μόνον γυνὴ εἶναι ἰκανὴ τοιαύτης ἐξόχου πίστεως. Ἐλενίτσα! Ὑμεῖς εἶχετε τὸ δικαίωμα ν' ἀμφιβάλλητε περὶ ἐμοῦ καὶ ὅμως ἐγὼ σχεδὸν σὰς κατηγορήσω! Προχθές, ὅτε ἤμειθα παρὰ τῆς κυρίας ἐκείνης, ἐθεώρουν τὴν ὑπόθεσίν μου ἀπολεσθεῖσαν...

— Ὁφείλετε νὰ ὑπερασπισθῆτε αὐτὴν μόνος καὶ νὰ μὴ προσλάβητε συνήγορον. Ἄλλως, ἔδει νὰ ἐκλέξητε καλλίτερον. Εὐτυχῶς ἐγὼ εἶχον δώσει ὑμῖν ἕτερον. Ἴδου αὐτός.

Ἀνήγειρε τὸν καλύπτοντα τὸ στήθος τῆς πέπλον καὶ ἐξήγαγε τὴν ξηρὰν ἀνοθεσίμην, ἣτις ἔσχε τόσον σημαντικὸν μέρος εἰς τὸ δρᾶμα τοῦ βίου των.

— Προσφιλὴ ἄνθη! εἶπεν ἀσπαζομένη αὐτὰ. Καὶ ὅμως ὑπώπτευν, ὅτι εἶχετε ρίψει αὐτὰ εἰς τὸν Βόσπορον!

Ὁ Μαυρικίος, σιγήσας μικρὸν καὶ συνοφρυωθείς, εἶπεν ὀργίλως:

— Δὲν ἔπρεπε νὰ ρίψω αὐτὰ!

— Σιωπὴ! εἶπεν ἡ Ἐλενίτσα. Ὅταν ἦναι τις εὐτυχής, τὸ συγχωρεῖν εἶναι εὐκολον.

— Εἶναι ἀληθές, ἀπεκρίθη ὁ Μαυρικίος, σκεφθεὶς, ὅτι εἰς τὴν ἀπιστον ἐκείνην φίλην ὄφειλον τὴν ἀγαλλίασιν τῆς ἐνεστώσης ὥρας.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ὁ κρότος πυραύλου ἔδωκε τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως. Μὲ βήματα βραδέα, πλὴν στερεῶς ἀμοιβαίως ὑποστηριζόμενοι, οἱ δύο νέοι διηυθύνθησαν πρὸς ὁ μέρος ἵσταντο αἱ ἀγροτικαὶ ἀμαξίαι. Ὁ Λαβόρδ, φαιδρότατος, ἔδιδε χεῖρα βοηθείας πρὸς τὰς κυρίας, ὅπως ἀνέρχωνται ἐπ' αὐτῶν.

Ἄφρηνς οἱ παρεστῶτες παρετήρησαν ἔκθαμβοι καὶ ἐψιθύρισαν. Κυρίαὶ δὲ τινες μάλιστα καὶ ἐμειδίασαν, πλὴν τὸ μείδιμα των δὲν διήρκεσε πολὺ. Ὅσακις ὁ κόσμος μειδιᾷ, ἐν γένει δὲν το πράττει διὰ τὴν εὐτυχιάν των ἄλλων, τὸ δ' ἐμφανισθὲν ζεύγος ἐφεγγαδύλει ἐξ ὑπερανθρώπου

σχεδόν εὐδαιμονίας. Βλέπων τις τούς δύο εκείνους νέους νὰ ὀδεύωσιν συγκεκινημένοι καὶ μειδιῶντες ἐν μέσῳ τοῦ περιέργου πλήθους, ἤθελεν εἶπει, ὅτι ὑπὲρ αὐτῶν ἐπανηγυρίζετο ἡ ἑορτή. Πλὴν ἐκεῖνοι δὲν ἐφαίνοντο ἐννοοῦντες, ὅτι ἐτελεῖτο ἐτέρα ἑορτή, πλὴν τῆς ἑορτῆς τῶν καρδιῶν των, καὶ ὅτι ὑπῆρχεν ἐτέρα φωταψία, πλὴν τῆς φωταψίας τῆς ἀγαλλιᾶσεως των. Μετὰ στενοχωρίας ἀπεχωρίσθησαν ἀλλήλων κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν. Ἡ Ελενίτσα ἔλαβε θέσιν πλησίον τῆς θείας τῆς κυρίας Γεωργίου, ἐκπεπληγμένης καὶ τεταραγμένης, ὁ δὲ Μαυρίκιος ἐκάθισε πλησίον τοῦ φίλου του Λαθόρδ, πρὸς τὸν ὁποῖον, θλίβων ἐγκαρδίως τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, εἶπεν :

— Ἄ! πόσον σ' εὐχαριστῶ, διότι με ἠνάγκασες νὰ ἔλθω!

ΔΜΛ.

ΤΒΑΘΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

Ἰσπανικὸν διήγημα Fernan Caballero

ΒΕΒΟΛΟΔ ΚΡΕΣΤΟΒΕΚΗ

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Α'

«Ὁ κύριος κοιμάται — μὴ θορυβῆτε!»

Ἡ Εἰρήνη Βορίσοθνα ἐκ τοῦ ἐστιατορίου ἀπῆλθεν εἰς τὰ δωμάτια τῆς, ἀμφότεροι δὲ οἱ ἐξάδελφοι διηυθύνθησαν εἰς τὸ σπουδαστήριον. Ἀναχωροῦσα αὕτη ἀπηύθυνεν ἀκαριαίως πολυσήμαντον βλέμμα πρὸς τὸ πρόσωπον ἐκείνου, ὅστις δὲν ἦτο σύζυγός τῆς, καὶ τὸ βλέμμα τοῦτο ἐφαίνετο: ἠρώτα ὅτι «πράγματι θὰ γίνῃ τοῦτο;»

Οἱ ὀφθαλμοὶ των συνητήθησαν.

Ὁ Πλάτων Βασίλειεβιτς Βελτίστσεφ, εἰς τὸ βλέμμα τοῦτο, ἀπήντησε δι' ἑλαφροῦ μειδιάματος ὀπισθεν τῶν νώτων τοῦ ἐξαδέλφου του, καὶ τὸ μειδιάμα τοῦτο ἔλεγεν εὐκρινῶς: «ἔστε ἡσυχος... ἀπέλθετε...»

Καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

— Ἴδου λοιπόν, ἀγαπητὴ Πλατόσσα! ἔλεγεν ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς Βελτίστσεφ, θέσας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ἐξαδέλφου του καὶ εἰσερχόμενος μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ εὐμαρὲς σπουδαστήριόν του. Ἐξωφλήσαμεν πλέον τοὺς μεταξύ μας λογαριασμούς, καὶ χαίρω διὰ τοῦτο! Ἄλλὰ... νὰ εἰπούμεν τὴν ἀλήθειαν, αἱ διακόσιαι πεντήκοντα αὐταὶ χιλιάδες ἰσχυ-

ρῶς ἐκλόμισαν τὸ βαλάντιόν μου... Γνωρίζεις, ὅτι ἐκ τῶν μεταλλείων τοῦ Σλαβνογόρσκ διένειμον εἰς τὸν Καρτονάκην καὶ τὸν Πουπηριεφ ὀγδοηνταδύω χιλιάδας.

— Ναί, ἀλλὰ ἐξαίρουμένων τῶν ἰδικῶν μου εἴκοσι μετοχῶν, μένετε ἤδη ὁ μόνος ἰδιοκτήτης, εἶπεν ὁ Πλάτων, ὅστις ἦτο κατὰ εἴκοσιν ἔτη νεώτερος τοῦ ἐξαδέλφου του, καὶ διὰ τοῦτο, ἐκ παιδικῆς ἔξεως ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν μετ' ὄλων τῶν τύπων τοῦ ἐξωτερικοῦ σεβασμοῦ. Ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς ἀπηυθύνετο πρὸς αὐτὸν ἐνικῶς καὶ ὑποκοριστικῶς «Πλατόσσα», ὡς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του τὸν μικρὸν Πλατόσσαν, ὁ δὲ μικρὸς Πλατόσσας, γενόμενος τριακοντατριῶν ἐτῶν Πλάτων Βασίλειεβιτς, καὶ ἐπὶ δωδεκαετίαν ἤδη διαχειριζόμενος συνεταιρικῶς μεγάλας χρηματιστικὰς πράξεις καὶ συναλλαγὰς μετὰ τοῦ τέως κηδεμόνος καὶ ἐξαδέλφου του, ἀπετείνετο πρὸς αὐτὸν πληθυντικῶς, ὡς πάλαι ποτέ, ἀπεκάλει δὲ αὐτὸν «Μάξιμον Γρηγόριεβιτς», καὶ μόνον ἀπόντος αὐτοῦ ἐπέτρεπεν ἐνίοτε ἐαυτῷ τὴν φιλικωερωνικὴν ἐπίκλησιν «ὁ γέρων».

— Ἐχεις δίκαιον, συνήνεσεν ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς, ἀλλ' ἐγὼ οὐδέποτε ὑπελόγιζον ὅτι θὰ ἐπλήρωνον τὴν ἀπόδειξιν ταύτην τώρα... Ἐνόμιζον ὅτι δὲν θὰ τὰ ἀπήτεις πρὸ τοῦ Μαρτίου...

— Ἄ, ἀγαπητὴ Μάξιμε Γρηγόριεβιτς! πολὺ με στενοχωρεῖ τοῦτο, ἀλλὰ... τί νὰ κάμω!.. Γνωρίζετε καὶ σεῖς τὴν κατεπίγουςαν ἀνάγκην μου! — ἐδικαιολογήθη ὁ Πλάτων μετ' εὐχαριστήσεως ψηλαφῶν τὸ ἐν τῷ θυλακίῳ του ὀγκῶδες δέμα ἐκ τραπεζικῶν γραμματίων.

— Πρόσεξε, ἐξάδελφε, θὰ καταστραφῆς! — φιλικῶς ἐνουθέτησεν ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς κινῶν τὴν εὐπρεπῆ, φαλακρὰν καὶ πολיאὴν κεφαλὴν του.

— Ἀλλὰ καὶ τίποτε δὲν γίνεται χωρὶς νὰ διακινδυνεύσης, ὑπέλαβεν ὁ Πλάτων ἀνασπῶν τοὺς ὤμους.

— Δὲν λέγω!... Ἀλλὰ τὸ διακινδυνεύειν εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις διαφέρει ἐκείνων τῶν χρηματιστικῶν. Ἀκούθει κάλλιον τὸν κανόνα μου: «πλοῦτει βραδέως», τοῦτο εἶνε τὸ ἀσφαλέστερον.

— Παρῆλθεν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, ἐξάδελφε!

— Παρῆλθεν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος... Καὶ ἄν, μ' ὄλην τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν σου, μ' ὄλον τὸ πολιτικὸν στάδιόν σου, τὰ φορτώσης εἰς τὸν πετεινὸν, — τότε;

— Τίς, ἐγώ;... Καὶ τὸν νοῦν μου ποῦ τὸν ἔχω;... Γνωρίζετε τὴν παροιμίαν: «Ὅταν εἶνε ἔξυπνος ὁ γάτος...»

— «Δὲν νυστάζει ὁ ποντικός», τὸ γνωρίζω, φίλε μου! λοιπὸν ἰδοῦ, γενοῦ ποντικός, κατ' ἐμὴν ἰδέαν...

— Ὅχι, νὰ σὰς εἰπῶ, προτιμῶ νὰ εἶμαι γάτος!

— Ἐγὼ φίλε μου, αἰωνίως ἔκαμνα τὸν ποντικὸν καί, ἀληθῶς δὲν ἐνύσταξα διὰ τοῦτο σήμερον, τριακόσιαι χιλιάδες ἄθικτοι εἶνε ἀποταμιευμένοι, ἐκτὸς δὲ τού-

των ἑκατομμύρια πράξεις διαχειριζόμεθα εἰς τὰς συναλλαγὰς μας.

— Καὶ ἐν τούτοις, ἔπεται, ὅτι διακινδυνεύετε.

— Ὁ κίνδυνος ὁ ἰδικὸς μου διαφέρει τοῦ ἰδικοῦ σου. Ἄλλ' ἔστω, διακινδυνεύσον ὅπως ἐγὼ καὶ δὲν θὰ ζημιωθῆς.

— Ἐγὼ καὶ κατὰ τὸν ἰδικόν σας καὶ κατὰ τὸν ἰδικόν μου τρόπον διακινδυνεύω· καὶ ἰδοῦ σχέδιον ἀφορῶν τὴν ἐκμίσθωσιν σιδηρωρυχείου...

— Ἀλήθεια, — διέκοψεν ὁ ἐξάδελφος, οὔτινος ζωηρῶς, ὡς φαίνεται ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον ἢ περὶ τοῦ σχεδίου τούτου ἐπίμνησις. — Δὲν ἐπρόφθασα ἀρχήτερα νὰ σ' ἐρωτήσω: ἦσο εἰς τὸ ὑπουργεῖον;

— Ἦμην! Καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἤμην, καὶ εἰς τοῦ Καρτονάκην, καὶ εἰς τοῦ Γροδνιάνσκη, καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Τσέμς, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ εἰς ὄλους τοὺς Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους!

— Λοιπὸν; ζωηρῶς ἠρώτησεν ὁ «γέρων».

— Περίφημα! Εἰς τὸ ὑπουργεῖον δὲν ὑπάρχει κανὲν ἐμπόδιον. Ἐκεῖ δά, τὸ γνωρίζετε καὶ ὁ ἴδιος, τὸ ὄνομά σας, αὐτὴ ἢ πίστωσησιν προσωποποιημένη! Ὁ Καρτονάκης μετὰ τοῦ Ροζενσπίτς λαμβάνουσι μέρος, ὁ Γροδνιάνσκη προθύμως συντρέχει, ὁ δὲ Τσέμς ὑπεσκέθη τὴν θερμότεραν ὑποστήριξιν καὶ ἐνέργειαν εἰς τὴν ἐφημερίδα του... Βεβαίως θὰ τῷ πληρώσωμεν πέντε χιλιάδας.

— Αἱ, βέβαια, κατὰ τὸ σύνθημα! εἶπεν ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς κινήσας τὴν χεῖρα μετὰ τινος περιφρονήσεως.

Ἐφερον τὸν καφέ.

Ὁ γέρων ἐπλησίασε πρὸ κομφῶς γεγλυμμένης πυξίδος καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς σιγάρον.

— Σταθῆτε, μὴ καπνίσητε! — μετὰ ζωηρότητος ἐσταμάτησεν αὐτὸν ὁ Πλάτων Βασίλειεβιτς. Χθές, ἐκ τύχης, εὔρον πρὸς δοκιμὴν ἑκατοντάδα ἐξαίρετων σιγάρων καὶ εἶμαι κατευχαριστήμενος! Μοὶ τὰ ἐσύστησεν ὁ Ροζενσπίτς. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σὰς ἀρέσουν. Ἴδου, δοκιμάσατε!...

Καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς σιγαροθήκης καθ' ὅλα ἔτοιμον καὶ κεκομμένον ρεγάλιον, προσέφερον αὐτὸ πρὸς τὸν ἐξάδελφόν του.

Ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς, ἐσυνειθίζετο καπνίζων σιγάρον, νὰ βρέχη διὰ τοῦ σιέλου καὶ διαθρῦπτη μεταξὺ τῶν ὀδόντων τὸ ἄκρον του. Θέσας εἰς τὸ στόμα τὸ προσφερθὲν αὐτῷ σιγάρον, μετὰ τὰς πρώτας ροφήσεις τοῦ ἀρωματώδους καπνοῦ, ἔκαμε μορφασμὸν καὶ ἀπέθεσεν αὐτὸ κατὰ μέρος.

— Ὅχι, νὰ σοῦ εἰπῶ, ἀδελφέ, δὲν μοῦ ἀρέσει τὸ σιγάρον σου, παρετήρησεν οὗτος πρὸς τὸν ἐξάδελφόν του.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ Πλάτων με παραδοξὸν τινα μέριμναν.

— Δὲν ἤξεύρω κ' ἐγὼ, ἔχει κάποιαν γεῦσιν... μίαν πικράδα ἀλλόκοτον, καὶ νὰ σοῦ εἰπῶ... δὲν μ' ἀρέσει.

— Ὅχι δά, καπνίσατέ το! ἴσως κατ' ἀρχὰς σὰς ἐφάνη τοιοῦτον, ἢ σὰς ἔτυχε ἄσχημον, — ἐβεβαίωσεν τὸν «γέροντα» ὁ